

Länstyrelsen
Västra Götaland

Miljöprövningsdelegationen

Beslut
2021-07-09

Diarienummer
551-34388-2020
Dossienummer
1495-1101

Sida
1(29)

HK Scan Sweden AB

@hkscan.com

@hkscan.com

Tillstånd till livsmedelsproduktion på fastigheterna Oxen 24 och Oxen 36 i Skara kommun

Verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen (2013:251): 15.131-i (B)

Miljöprövningsdelegationens beslut

Tillstånd

Miljöprövningsdelegationen ger HKScan Sweden AB (556655-4597) tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till livsmedelsproduktion på fastigheterna Oxen 24 respektive Oxen 36 i Skara kommun. Verksamheten får bedrivas inom det verksamhetsområde som framgår av bilagan till detta beslut.

Tillståndet gäller för produktion av 60 000 ton chark-, färs- och färdigmatsprodukter per år.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor för tillståndet

Allmänt

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.

Utsläpp av processavloppsvatten

2. Allt processavloppsvatten ska renas innan det avleds till det kommunala spillvattennätet. Mängden processavloppsvatten som avleds till det kommunala avloppsreningsverket får inte överstiga 600 m³ under ett enskilt driftdygn. Mängden processavloppsvatten ska mätas kontinuerligt.
3. De föroreningsmängder som avleds till kommunens avloppsreningsverk får inte överstiga följande värden.

Parameter	Årsmedelvärde	Enskilt driftdygn	Enhet
BOD ₇	230	300	kg/driftdygn
Totalkväve	25	-	kg/driftdygn
Totalfosfor	1,2	-	kg/driftdygn

Totalhalt fett	75	-	mg/l
----------------	----	---	------

pH ska ligga inom intervallet 6,5–10 som momentanvärde.

Som driftdygn räknas dygn då anläggningen är i drift och leder avloppsvatten till avloppsnätet. Antalet driftdygn ska registreras.

Mängden BOD₇, totalkväve samt totalfosfor ska kontrolleras genom flödesproportionell provtagning under minst två dygn per månad.

Energihushållning

4. Verksamhetsutövaren ska fortlöpande och systematiskt arbeta med energieffektivisering av verksamheten. Som stöd för detta arbete ska en energihushållningsplan finnas och följas. Planen ska ges in till tillsynsmyndigheten senast ett år efter att tillståndet har tagits i anspråk.

Av planen ska framgå vilka åtgärder som – oavsett avskrivningstid – är tekniskt möjliga att genomföra samt kostnaderna och energibesparingen för dessa. Det ska också framgå vilka åtgärder som kommer att vidtas. Åtgärder som kommer att vidtas ska så långt möjligt vara tidsatta.

Planen ska uppdateras minst vart fjärde år, eller med annat intervall som tillsynsmyndigheten bestämmer, och då på nytt ges in till tillsynsmyndigheten.

5. Verksamhetsutövaren ska identifiera och redogöra för samtliga nödvändiga åtgärder för utfasning av fossilt bränsle i pannorna samt vid interna transporter, alternativt konvertering till fossilfritt bränsle. Dessa åtgärder ska redovisas till tillsynsmyndigheten senast ett år efter att tillståndet har tagits i anspråk. I de fall åtgärderna är skäligen ska utfasning vara genomförd senast tre år efter att tillståndet har fått laga kraft. Om det finns särskilda skäl får tillsynsmyndigheten medge förlängd tid. Så länge konvertering från fossila bränslen inte skett fullt ut ska verksamhetsutövaren fortsätta utredning av tekniskt möjliga alternativ.

Kemikalier och avfall

6. Kemiska produkter (inklusive bränsle) och farligt avfall ska förvaras och i övrigt hanteras så att spill och läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks.

Lagring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på tät invallad yta. Tapp- och påfyllningsplatser ska ingå i det invallade området eller på annat sätt säkras för utsläpp till omgivningen. Absorptionsmedel ska finnas lätt tillgängligt. Uppsamlingsvolymen ska motsvara minst den största enskilda behållarens volym plus 10 % av volymen av övriga behållare inom samma invallning. Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd.

7. Användning av klorhaltiga rengöringsmedel ska i möjligaste mån begränsas.

8. Dagvattenbrunnar ska vara varaktigt färgmarkerade och får inte blockeras. Absorptionsmedel samt anordningar för att snabbt täta dagvattenbrunnarna ska finnas lätt tillgängliga och användas vid spill eller risk för spill.

Buller

9. Buller från verksamheten, inklusive transporter inom verksamhetsområdet, får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än

helgfri måndag-fredag	kl. 07.00-18.00	50 dB(A)
nattetid	kl. 22.00-07.00	40 dB(A)
övrig tid	kl. 18.00-22.00	45 dB(A)

Begränsningsvärdena enligt första stycket ska kontrolleras genom mätningar vid bullerkällorna (närfältsmätning) och beräkningar eller genom mätningar vid berörda bostäder (immissionsmätning). Kontroll ska ske så snart det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra mer än obetydligt ökade bullernivåer och när tillsynsmyndigheten i övrigt anser att kontroll är befogad.

Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 55 dB(A) utomhus vid bostäder får inte utföras nattetid (kl. 22.00–07.00).

Innan verksamhet får bedrivas på lördagar och söndagar ska åtgärder för att klara bullernivåerna ovan vara genomförda, utvärderade och godkända av tillsynsmyndigheten.

Kontrollprogram

10. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Programmet ska möjliggöra en bedömning av om villkoren följs. I programmet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Ett förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att tillståndet har tagits i anspråk eller den senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Nedläggning

11. Innan hela verksamheten läggs ner ska verksamhetsutövaren i god tid ge in en avvecklingsplan till tillsynsmyndigheten. Om bara en del av verksamheten ska läggas ner räcker det att verksamhetsutövaren i god tid anmäler det till tillsynsmyndigheten. Efter en anmälan får tillsynsmyndigheten besluta att en avvecklingsplan ska ges in om det finns behov av det.

Rätt för tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor

Miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor enligt följande. Detta görs med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken.

- D1. skäligen energihushållningsåtgärder framtagna inom ramen för energihushållningsplanen (villkor 4)

D2. skäligen åtgärder för utfasning av fossilt bränsle eller användning av enbart förnybara energikällor (villkor 5)

D3. skäligen åtgärder för att klara begränsningsvärden för buller (villkor 9)

En provotid gäller för vissa frågor

Miljöprövningsdelegationen skjuter under en provotid upp avgörandet av slutliga villkor för luftreningsteknik respektive riskreducerande åtgärder för ammoniakhantering. Detta görs med stöd av 22 kap. 27 § första stycket miljöbalken.

Verksamhetsutövaren ska under provotiden genomföra följande utredningar.

U1. Utredning av tekniska riskreducerande åtgärder för skadehändelser som kan inträffa i samband med ammoniakhanteringen i verksamheten. En utredning av vilka åtgärder som kan bedömas vara effektiva och skäligen ska göras utifrån ett kostnads-nyttoperspektiv där kostnaden för åtgärden ska vägas mot den nytta riskreduceringen ger. I provotidsredovisningen ska framgå hur konsekvensen och sannolikheten för scenariot har minskats med föreslagna åtgärder alternativt om inga åtgärder utförs ska redovisas skälen till detta inklusive en kostnads-nyttobräkning. För de åtgärder som planeras att genomföras ska en tidplan anges.

U2. Utredning av tekniska och ekonomiska förutsättningar för en mer effektiv luktrening med målet att klara 90 % luktreduktion alternativt så att lukt från verksamheten inte överstiger 1–2 luktenhet (l.e.)/m³ luft vid omkringliggande bostäder, räknat som 99-percentil för minutmedelvärden.

Redovisning av utredningsuppdragen samt förslag till slutliga villkor ska lämnas till Miljöprövningsdelegationen senast 18 månader efter att tillståndet har tagits i anspråk.

Provisoriska föreskrifter under provotiden

Under provotiden och till dess Miljöprövningsdelegationen beslutar om något annat gäller följande provisoriska föreskrifter.

P1. Dörrar och motsvarande öppningar till det interna reningsverket och andra luktceller ska så långt möjligt hållas stängda.

P2. Processluft som härrör från färsfabrikens steklinjer ska renas i en reningsanläggning. Reningsanläggningen ska skötas och underhållas på ett sådant sätt att reningen sker så effektivt som möjligt. Reningsgraden över skrubbern ska vara minst 70 %.

P3. Ammonioklarm ska vara i funktion även under tid då verksamheten inte är i drift. Larmet ska kopplas till jourhavande personal, bevakningsföretag eller motsvarande.

När tillståndet får tas i anspråk

Tillståndet får tas i anspråk när beslutet har fått laga kraft.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när tillståndet tas i anspråk.

När verksamheten ska ha satts igång (igångsättningstid)

Miljöprövningsdelegationen anger ingen tid inom vilken verksamheten ska ha satts igång, eftersom verksamheten redan pågår.

Delgivning sker genom kungörelse

Miljöprövningsdelegationen beslutar, med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen införs inom tio dagar i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningarna Skaraborgs Läns Tidning, Skaraborgsbygden och Nya Lidköpings-Tidningen.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsen och hos kommunkansliet i Skara kommun. Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se.

Redogörelse för ärendet

Bakgrunden till ansökan

HKScan Sweden AB (sökanden) ansöker om tillstånd till fortsatt produktion av chark-, färs- och färdigmatsprodukter vid befintlig anläggning i Skara. Historiskt har slakt och styckningsverksamhet varit en stor del av produktionen men den delen avvecklades under 2015. I dag är livsmedelsproduktionen i Skara inriktad mot utveckling och förädling av färsprodukter. Därutöver planeras en utökning av sortimentet som även omfattar vegetabiliska livsmedel.

Tidigare tillstånd till verksamheten

Miljöprövningsdelegationen gav den 3 april 2009 (dnr 551-36998-2005) tillstånd till slakteriverksamhet och vidareförädling av livsmedelsprodukter på fastigheterna Oxen 24 och 36 i Skara kommun. För verksamheten gäller bland annat följande villkor.

2. b) Processluft som härrör från färsfabrikens steklinjer ska renas. Reningen ska vara så effektiv att lukten från anläggningen reduceras med minst 70 % senast den 31 december 2010.
8. Utsläpp av kväveoxider (NO_x) från förbränningen av eldningsolja, beräknat som NO₂, får vid normal drift inte överstiga 320 mg/Nm³ torr rökgas vid 3 % O₂. Normal drift omfattar all tid förutom start- och stopperioder. Kontroll ska ske minst en gång vart tredje år.
11. Användning av klorhaltiga rengöringsmedel ska i möjligaste mån begränsas.
16. Ammoniaklarm ska vara i funktion även under tid då verksamheten inte är i drift. Larmet ska kopplas till jourhavande personal, bevakningsföretag eller motsvarande.

Sökandens samråd med myndigheter och enskilda

Sökanden anser att verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Det innebär att en specifik miljöbedömning ska göras.

Som ett första steg i den specifika miljöbedömningen har sökanden samrått med myndigheter, de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten, och den allmänhet som kan antas bli berörda av verksamheten. Samrådet har handlat om verksamhetens lokalisering, omfattning och utformning, de miljöeffekter som verksamheten kan antas medföra i sig eller till följd av yttre händelser samt om miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning (avgränsningssamråd).

Hur ansökan har handlagts

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till Miljöprövningsdelegationen den 10 juli 2020. Efter kompletteringar har ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen kungjorts på Länsstyrelsens webbplats och i ortstidningarna Skaraborgs Läns Tidning, Skaraborgsbygden och Nya Lidköpings-Tidningen samt remitterats till Länsstyrelsen, Miljö- och byggnadsnämnden i Skara kommun, Jordbruksverket och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

Yttranden har kommit in från Länsstyrelsen och MSB. Sökanden har fått tillfälle att bemöta yttrandena. I samband med det meddelade Miljöprövningsdelegationen att delegationen inte avser att kommunicera ett beslutsförslag (jämför yrkandena nedan).

Hur verksamheten klassificeras

Verksamheten klassificeras enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) med verksamhetskod

- 15.131-i (B) Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av en slutprodukt vars innehåll av animaliskt material uppgår till mer än 10 viktprocent och produktionen uppgår till mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår.

Verksamheten omfattas av industriutsläppsförordningen (2013:250).

Vad ansökan avser

Sökanden ansöker om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till en produktionsmängd av 60 000 ton chark-, färs- och färdigmatsprodukter per år.

Vidare yrkar sökanden att Miljöprövningsdelegationen

- föreskriver villkor i enlighet med sökandens förslag,
- godkänner miljökonsekvensbeskrivningen, samt

- kommunicerar förslag till tillståndsbeslut med sökanden innan beslut meddelas.

De åtaganden som sökanden har gjort

Ammoniakantering

Med utgångspunkt från utförd riskbedömning avseende ammoniakhanteringen är sökanden villig att utreda tekniska alternativ. Sökanden åtar sig att vidta tekniska riskreducerande åtgärder endast om åtgärden/åtgärderna bedöms effektiva och skäligen utifrån ett kostnads-nyttoperspektiv där kostnaden för åtgärden ska vägas mot den nytta riskreduceringen de facto ger.

Släckvatten

Sökanden åtar sig att genomföra de åtgärder som sammanfattats nedan. Åtgärdsförslagen kan delas in i fyra huvudgrupper. I varje grupp framgår de förslag som bedöms ha direkt anknytning till begränsning av släckvattenspridning.

1. **Brandskyddsåtgärder som minskar brandspridning och underlättar räddningstjänstens insats.** Till dessa hör sprinklersystem, brandgasventilation och heltäckande brandlarm. *Förslag till åtgärd:* Tillgång till brandvatten bör kontrolleras så att det har dimensionerats med avseende på behov av vatten för brandsläckning enligt VAV P-83.
2. **Invändig släckvattenhantering som syftar till att hantera släckvatten som mestadels hamnar inuti byggnader.** Konkreta åtgärder är att till exempel förse byggnaden med avstängningsbar buffertvolym i reningsanläggning, trösklar framför dörrar i fasad och avloppsrör med avstängningsventiler. *Förslag till åtgärd:* Ingen ytterligare åtgärd behövs utöver den utjämningsstank om 420 m³ som finns i anslutning till reningsverket.
3. **Utvändig släckvattenhantering som syftar till att hantera släckvatten som hamnar utanför på grund av utvändig brand eller för att släckvatten rinner ut ur byggnaden.** Omgivande mark ska generellt utföras hårdgjord (asfalt) samt luta mot dagvattenbrunnar som leder släckvattnet till täta släckvattendammar. *Förslag till åtgärd:* Dagvattenbrunnar tätas med brunnstätningar som finns utplacerade nära varje brunn på området. Dessa brunnar bör märkas upp så att de är väl synliga, dock i annan färg än brunnen som leder till det interna reningsverket
4. **Organisatoriska åtgärder syftar till att vidmakthålla invändig och utvändig släckvattenhantering över tid.** Åtgärder vidtas genom upprättande av underhållsrutiner, ansvarsfördelning och information till räddningstjänsten. *Förslag till åtgärd:* a) Anläggningsområdets hårdgjorda yta (asfalt) ska kontrolleras årligen. Skador i asfalten som medför att kontaminerat släckvatten kan rinna ner i marken ska åtgärdas kontinuerligt. b) Släckvattenhanteringen läggs in som en naturlig del av samövningarna med räddningstjänsten. Övning med räddningstjänsten sker vartannat år.

Sökandens förslag till villkor för verksamheten

1. Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angivit i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet om inte annat framgår av nedanstående villkor.
2. Störande lukt från anläggningen ska vid närliggande bostäder minimeras. Följande åtgärder ska vara uppfyllda:
 - a) Processluft som härrör från färsfabrikens steklinjer ska renas i en reningsanläggning. Reningen ska vara så effektiv att lukten från anläggningen reduceras med minst 70 %.
 - b) Bassänger, tankar och behållare vid det interna reningsverket ska när de inte används, vara tömda. Dörrar till reningsverket ska så långt möjligt hållas stängda.
3. Allt processavloppsvatten ska renas innan det avleds till det kommunala spillvattennätet. Mängden avloppsvatten och föroreningar ska begränsas till följande:
 - a) Utgående avloppsvattenmängd ska mätas kontinuerligt. Om mängden överstiger 600 m³ för enskilt dygn ska åtgärder omedelbart vidtas så att värdet kan hållas.
 - b) Utsläppet av organiska ämnen, mätt som BOD₇, får inte överstiga 230 kg som årsmedeldygn. Om 250 kg överstigs under enskilt dygn ska åtgärder omedelbart vidtas så att värdet kan hållas.
 - c) Utsläppet av totalkväve får inte överstiga 25 kg som årsmedeldygn.
 - d) Utsläppet av totalfosfor får inte överstiga 1,2 kg som årsmedeldygn.

Med årsmedeldygn avses medelvärde för provtagningsdygnen under kalenderåret. Värdet för årsmedeldygn ska baseras på minst två prover per månad varav högst 10 % av analysresultaten får uteslutas vid beräkning.
4. I syfte att hushålla med energi ska särskilt energianvändningen i verksamheten optimeras. Energiaspekten ska beaktas vid val av kylanordningar, pumpar, fläktar och annan utrustning.
5. Utsläpp av kväveoxider (NO_x) från förbränningen av eldningsolja, beräknat som NO₂, får vid normal drift inte överstiga 320 mg/Nm³ torr rökgas vid 3 % O₂. Normal drift omfattar all tid förutom start- och stopperioder¹. Kontroll ska ske minst en gång vart tredje år.
6. Eldningsolja ska lagras i invallade cisterner där invallningen minst rymmer hela cisternens volym. Tapp- och påfyllnadsplatser för olja ska ingå i det invallade tankområdet. Rörledningar ska säkras för utsläpp av olja till omgivningen. Invallningen inklusive ledningsgenomdragningar m.m. ska vara utförd i material

¹ Start- och stopptider för värme pannorna beror på energibehovet i produktionen och start och stopp kan ske under hela produktionsdagen. Värmebehovet är normalt som störst när frityrlinjen startas vilket oftast sker under förmiddagarna. Biogaspannan används i så stor utsträckning som möjligt men stöts upp med oljepannorna när linjerna startar. Starttiden är cirka 4–5 timmar om oljepannan är kall och stopptiden beror på hur stort ånguttaget är när man stänger av pannan. Vid lågt ånguttag så är stopptiden cirka 1,5–2 timmar.

som inte är genomsläppligt för petroleumprodukter. Invallningen ska vara skyddad från nederbörd och ha skydd för påkörning.

7. Övriga kemiska produkter, inbegripet farligt avfall, ska förvaras i täta behållare på ogenomsläppligt underlag. Flytande kemiska produkter ska förvaras på ogenomsläpplig invallad yta eller ha motsvarande typ av säkerhetssystem för uppsamling av vätska. Uppsamlingsvolymen ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10 % av summan av övriga behållares volym om inte annat medges av tillsynsmyndigheten. Vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd och ha skydd för påkörning. Tillsynsmyndigheten kan medge undantag från kraven om särskilda skäl föreligger.
8. Användning av klorhaltiga rengöringsmedel ska i möjligaste mån begränsas.
9. Dagvattenbrunnar inom områden där kemiska produkter hanteras ska vara tydligt markerade. Absorptionsmedel samt anordningar för att snabbt täta dagvattenbrunnarna ska finnas lätt tillgängliga och användas vid spill.
10. Åtgärder ska fortlöpande vidtas för att minimera mängden avfall som uppkommer i verksamheten. Avfallet ska sorteras och i första hand återanvändas eller återvinnas.
11. Buller från verksamheten, inklusive transporter inom verksamhetsområdet, får inte överskrida högre ekvivalent ljudnivå vid bostäder än

Vardag utom sön- och helgdagar	kl. 07.00–18.00	50 dB(A)
Natt	kl. 22.00–07.00	40 dB(A)
Övrig tid		
- kvällstid	kl. 18.00–22.00	45 dB(A)
- sön- och helgdagar	kl. 07.00–22.00	45 dB(A)

Momentana ljud nattetid (kl. 22.00–07.00) får utomhus vid bostäder maximalt uppgå till 55 dB(A).

Kontroll ska ske när det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer samt på tillsynsmyndighetens begäran. Kontroll ska ske antingen genom immissionsmätningar eller genom närfältsmätningar och beräkningar vid berörda bostäder. Kontroll ska i övrigt ske enligt kontrollprogram.

12. Miljö- och hälsoeffekter från transporter inom anläggningens närområde ska minimeras.
13. Ammoniaklarm ska vara i funktion även under tid då verksamheten inte är i drift. Larmet ska kopplas till jourhavande personal, bevakningsföretag eller motsvarande.
14. Om verksamheten i sin helhet eller i någon del upphör ska detta i god tid före nedläggningen anmälas till tillsynsmyndigheten.
15. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Programmet ska bland annat ange hur verksamheten kontrolleras med avseende på mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod och frekvens för mätningar och periodisk besiktning. Ett förslag till kontrollprogram, inkl. program för förstagångsbesiktning ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att tillståndet tagits i anspråk eller det senare datum som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Sökandens beskrivning av verksamheten

Befintlig verksamhet

Nuvarande tillstånd omfattar dels slakteri och styckningsverksamhet (nedlagd 2015), dels produktion av 35 000 ton chark-, färs- och färdigmatprodukter.

Produktion vid anläggningen sker i nuläget måndag–torsdag kl. 05.00–24.00 samt fredag kl. 05.00–15.30. Fabriken är i drift större delen av året med cirka 250 produktionsdagar per år.

Produktionen

Livsmedelproduktionen består av produktionsenheterna *färdigmatsfabriken* och *färsfabriken*.

I färdigmatsfabriken produceras processat kött som smörgåsmat, färdigmat och säsongsmat. I färsfabriken sker förädling av färsprodukter i två olika avdelningar: *stekta* och *råa*. På stekta avdelningen produceras bland annat stekta, kylda eller frysta köttbullar, biffar och hamburgare. På råa avdelningen produceras bland annat råa och frysta hamburgare, schnitzlar och köttbullar.

Användning av råvaror, kemikalier och medier

Råvarorna till produktionen utgörs av huvudsakligen av kylt kött. Livsmedelsgaser (koldioxid och kväve) används dels i produktionen bland annat för att kyla kött men även i förpackningarna för att skapa rätt atmosfär för produkten. Kommunalt vatten används i huvudsak för rengöring men också till kylning av utrustning samt som tillsats i livsmedelsprodukter och för sanitära ändamål.

Inom fabriksanläggningen finns flera kylsystem. I det största kylsystemet används ammoniak. Systemet är slutet och vid normal drift fylls ingen ammoniak på. Ammoniaken förvaras i tankar i mediacentralen. Utöver ammoniak används ett antal HFC-köldmedel i verksamheten.

Vid anläggningen används främst kemikalier i form av rengöringsmedel samt verkstadskemikalier. All förvaring av kemikalier och farligt avfall sker inomhus på invallade ytor. Som skyddsutrustning vid eventuell olycka finns absorptionsmedel tillgängligt vid de mest utsatta platserna. Alla kemiska produkter som används vid anläggningen är godkända av sökandens kemikaliegrupp och finns riskbedömda och förtecknade i kemikaliehanteringssystemet iChemistry.

Energi

På anläggningen finns två oljepannor (4,5 MW och 6,8 MW) och en biogaspanna (1,3 MW). Den ena oljepannan är enbart en reservpanna för avbrott eller underhåll av annan panna. Biogaspannan används i så stor uträkning som möjligt. Vid uppstart av verksamheten, framför allt vid frityrlinjen, används dock oljepannan då biogaspannan inte har tillräcklig kapacitet. Inom anläggningen finns system installerat för värmeåtervinning.

Start- och stopptider för värme pannorna beror på energibehovet i produktionen och start och stopp kan ske under hela produktionsdagen. Värmebehovet är normalt som störst när frityrlinjen startas vilket oftast sker under förmiddagarna. Biogaspannan används i så stor uträkning som möjligt men stötts upp med oljepannorna när linjerna startar. Starttiden är cirka 4–5 timmar om oljepannan är

kall och stopptiden beror på hur stort ånguttaget är när man stänger av pannan. Vid lågt ånguttag så är stopptiden cirka 1,5–2 timmar.

El utgör den största energianvändningen i verksamheten. Grön el används. Elen används bland annat för att driva stödprocesser såsom utrustning, kylmaskiner, pumpar, belysning och ventilation. Nuvarande produktion använder cirka 18 000 MWh/år där stora energiförbrukare är stekbord och kylanläggning. Uppvärmning av lokalerna sker med fjärrvärme och uppgår för närvarande till cirka 5 400 MWh/år.

Under 2016 genomfördes en energikartläggning. Baserad på den har ett handlingsprogram upprättats, som styr det löpande arbetet med genomförande av energibesparande åtgärder.

Buller

Buller kan uppkomma från fasta installationer som fläktar och från transporter till och från anläggningen.

Utsläpp av vatten

Verksamheten ger upphov till ett processavloppsvatten som är förorenat av bland annat fett och animaliska restprodukter. Under 2018 var volymen processavloppsvatten 109 000 m³.

Inom nuvarande verksamhet passerar processavloppsvattnet anläggningens interna reningsverk som består av fettavskiljning i två fettavskiljare, partikelavskiljning samt reningssteg för nedbrytning, utfällning och pH-justering. Processavloppsvattnet leds efter en flotationsbassäng till det kommunala reningsverket efter att det passerat en mät- och provtagningsstation.

Det interna reningsverket kan stängas av i händelse av olycka, till exempel brand. Avstängning sker i en brunn på gården med en skjutlucka. Om reningsverket stängs av kan orenat vatten samlas upp i utjämningstanken som rymmer 420 m³.

I tabellen nedan redovisas medelvärdet per år för ett antal mätvärden mellan 2016 och 2018.

Parameter	2016 (mg/l)	2017 (mg/l)	2018 (mg/l)	2018 (kg/år)
BOD ₇	268	240	304	32 900
Suspenderad substans	39,0	34,5	46,7	5 100
Fosfor, total	1,0	0,7	1,4	200
Kväve, total	16,8	15,0	16,0	2 100
Fett, total	14,2	15,6	16,8	2 200
pH vid 20°C	6,2	6,0	5,4	-

Utsläppskontroll sker flödesproportionellt med vakuumprovtagare och som dygnsprov.

Sanitärt avloppsvatten avleds till kommunens spillvattennät i ett separat system skiljt från processavloppsvattnet.

Dagvatten från fastigheten, från tak och hårdgjorda ytor, avleds via dagvattenledningar till recipienten som är ån Dofsan. Fastighetsområdet utgörs i huvudsak av hårdgjorda ytor. Samtliga brunnar är utrustade med tätslutande lock.

Till dagvattensystemet avleds dessutom icke förorenat kylvatten. Ingen provtagning sker på dagvatten.

Utsläpp till luft (lukt och förbränningsgaser)

Det moment som i huvudsak ger upphov till utsläpp av lukt är frånluft från steklinjerna i färsfabriken. Vidare kan även hantering av avvattnat slam och ventilationsluft från utjämningsstankar, reningsverk och slamsilo tillfälligt ge upphov till lukt vid tömning av container. Även reningsverket ger ett visst utsläpp av lukt.

För att minska luktblastningen i omgivningen finns en skrubber installerad. Skrubbern renar luften som sugts ut ovanför stekborden innan den släpps ut till omgivningen.

Skrubbern är av tvåstegsmodell med tvärströmningsprincip. Processluftsfläkten, som är placerad efter skrubbern, driver därefter ut luften med ett flöde på cirka 26 000 m³/h, genom en 32 meter hög skorsten.

Fläkt, cirkulationspumpar och doserpumpar för lut och syra är alltid i funktion när anläggningen är i drift. Doserpumparna är dubblerade av tillgänglighetsskäl (redundans). Den ena av två pumpar för respektive kemikalie står i reserv. En pH-regulator i vardera av cirkulationskretsarna styr doserpumpens dosering så att önskat pH-värde i sumpen erhålls.

Endast klorfritt rengöringsmedel används för att undvika korrosionsskador på skrubberanläggningen. Om brand skulle uppstå skyddas skrubberanläggningen med hjälp av en CO₂-anläggning.

Hösten 2019 gjordes en kartläggning av utsläppen genom att provta lukt i utsläppen från anläggningen. De genomförda mätningarna och beräkningarna visar att lukt i dag emellanåt kan förekomma i omgivningen till anläggningen. Reningsgraden över skrubbern var vid mättillfället 77 %.

Skrubbern är dimensionerad för 40 000 m³/h men luftflödet har maximalt uppmätts till cirka 35 000 m³/h.

De utsläpp som sker från pannorna är kväveoxider, svavel, koldioxid och stoft. Den uppmätta NO_x-halten motsvarar 391 mg/m³ vid 3 % O₂ (räknat som NO₂). För att nå begränsningsvärdet för utsläpp av NO_x i förordningen om medelstora förbränningsanläggningar på 200 mg/m³ 2025 behöver åtgärder implementeras.

Hantering av avfall från verksamheten

Avfall som uppkommer i verksamheten utgörs främst av wellpapp, brännbart avfall och metall, samt mindre mängder farligt avfall vid underhåll av lokaler, maskiner och andra installationer, till exempel spillolja, oljefilter, elskrot och lysrör. Slam från vattenreningen används för biogasproduktion. Allt animaliskt avfall går till reningsverket och förvaras där i biogastankar och slamsilor.

Transporter

Transporter med kött sker dels från egna slakterier i Linköping och Kristianstad, dels från andra externa leverantörer. Totalt uppgår antalet in- och uttransporter till cirka 25 stycken per dag vilket motsvarar 175 transporter i veckan. Transporter till

och från anläggningen är styrda till att köra följande rutt från anläggningen:
Mejerigatan-Hospitalgatan-Smedstorpsgatan-Väg 184-E20.

I anläggningen används truckar, lastmaskin och åkgräsklippare som drivs av diesel eller el. Anläggningens dieseltruck planeras att bytas ut mot en eltruck.

Risker

De största riskerna vid anläggningen är förknippade med hantering och förvaring av ammoniak. Riskvärderingen visar inte på några oacceptabla risker, men ett antal risker har värderats inom det så kallade ALARP-området (As low as reasonably practicable). Flera möjliga skadehändelser har ingått i en fördjupad analys, med konsekvensberäkningar och frekvensbedömningar. Skadehändelserna har representerats av dessa tre fall:

- a) Rörbrott största vätskeledning på största tanken VA7
- b) Slangbrott i samband med lossning av ammoniak
- c) Rörläckage

Fallet c har enligt studerade väderfall och varaktigheter endast konsekvenser inom anläggningen. För fallen a och b kan lång gasmolnsspridning förväntas vid ogynnsamt väder. Spridningsavstånd upp till 1,1 km i vindriktningen har beräknats för AEGL-2-koncentrationer (potentiella irreversibla hälsoeffekter) samt cirka 320 meter för AEGL-3-koncentrationer (livsfarliga skador samt risk att omkomma). Vid gynnsamt väder uppnås som mest 420 meter till AEGL-2 samt 130 meter till AEGL-3. Konsekvenserna av undersökta scenarier kan potentiellt vara katastrofala men sannolikheten att de uppstår bedöms, baserad på källor, vara mycket låg. För slangbrott uppskattas en frekvens på 2×10^{-6} per år eller ett läckage på 500 000 år och för rörbrott 3×10^{-5} per år eller ett läckage på 33 333 år.

Trots mycket låg sannolikhet är de potentiella konsekvenserna så pass stora att, i enlighet med ALARP-principen, riskkonsulten rekommenderar att sökanden ska överväga ytterligare riskreducerande åtgärder. Då sannolikheterna är så pass låga bör fokus vara på konsekvensreducerande åtgärder. Sådana åtgärder bör i detta fall vara specifikt relaterade till att reducera spridningsavstånden från ett utsläpp av ammoniak. Det finns flera alternativ för hur detta kan åstadkommas. Exempel på typer av åtgärder som kan leda till önskad effekt har redovisats i riskutredningen, men vilket eller kombinationen av vilka åtgärder och hur de implementeras bör utredas för att uppnå en så effektiv konsekvensreduktion som möjligt.

Släckvattenhantering

Vid ett extremfall skulle den totala mängden släckvatten som uppkommer efter en timme vara 69 m³. Utjämningsstanken till vilken släckvattnet kommer pumpas har en volym på 420 m³. Det innebär att släckning kan pågå i 6 timmar innan tanken behöver tömmas. Därmed kan man göra bedömningen att det finns tillräcklig marginal för uppsamling av släckvatten vid brandbekämpning i anläggningen.

Ifall utjämningsstanken trots allt skulle fyllas och det är behov av mer lagringsutrymme kommer jourhavande avfallsentreprenör anlitas för tömning av tanken. Sökanden har förankrat denna åtgärd hos avfallsentreprenören.

Ansökt verksamhet

Produktionen

Ansökt verksamhet omfattar förädling av kött råvaror samt tillverkning av färdigmat upp till 60 000 ton per år. Den ansökta verksamheten möjliggör ett utökat sortiment som även omfattar vegetabiliska livsmedel. Vid användning av grönsaker i produktionen planeras tvättade grönsaker att köpas men tvättning av grönsaker kan även komma att ske på anläggningen. Även annan beredning av grönsaker kommer ske, såsom kokning.

Den ansökta verksamheten medför inget behov av tekniska förändringar i verksamheten eller ny produktionsutrustning utöver de investeringar som genomförs kontinuerligt för att utveckla verksamheten. Verksamheten kommer att bedrivas som i befintlig verksamhet och det kommer inte att uppstå behov av ytterligare lokalytor.

Det interna reningsverket inklusive två fettavskiljare är dimensionerat för att klara tillståndsgivna produktionsvolymerna.

Ansökt produktionsnivå kan uppnås genom att produktionsvolymen ökas vid flera avdelningar, effektiviseringsinvesteringar samt genom att antalet produktionsdagar ökas från fem till sju dagar i veckan.

Användningen av olika insatsvaror, medier och avfall

De flesta insatsvaror, medier och avfallsmängder förväntas öka motsvarande två produktionsdygns förbrukning jämfört med nuvarande verksamhet, se tabellen nedan.

	Enhet	Nuvarande verksamhet	Ansökt verksamhet
Produktion av chark-, färs- och färdigmatprodukter.	ton/år	35 000	60 000
Vattenförbrukning	m ³ /år	149 000	200 000*
Energiförbrukning	GWh/år	37,5	52,3
varav värmeåtervinns	GWh/år	8,5	11,8
Ammoniak i kylsystem	ton installerat	32	32
HFC-köldmedel	kg installerat	80	80
Livsmedelsgaser	ton kvävgas/år ton flytande CO ₂ /år	44 520	60 700
Rengöringskemikalier	ton/år	102	145
Verkstadskemikalier	ton/år	3,3	5
Icke farligt avfall	ton/år	2 831	3 962
Farligt avfall	ton/år	ca 5	ca 5
Animaliska biprodukter	ton/år	2 400	3 400
Transportrörelser	antal/dag	50	ca 70

* Exklusive eventuell tvätt av grönsaker. En grov uppskattning är att vattenanvändningen kan öka med 10 % i ansökt verksamhet i det fall produktion av mer vegetabiliska livsmedel blir aktuellt.

Energi

I ansökt verksamhet bedöms energianvändningen uppgå till totalt cirka 40 000 MWh/år. Sökanden undersöker möjligheten till att använda fossilfritt bränsle i oljepannan. Åtgärder som kan krävas är att byta brännare och lagringsplats för bränsle. En ny energikartläggning är planerad under 2021.

Buller

Nulägets bulleremissioner bedöms vara likvärdigt med ansökt verksamhet, dock kommer bullrande moment utförs alla dagar i veckan. Mätningar och kartläggning av buller genomfördes 2016. Resultatrapporten från bullerutredningen visade att verksamhetens riktvärden för buller inte överskreds för dag och kväll, dock överskreds värdena nattetid. Ett antal åtgärder genomfördes efter bullerutredningen för att dämpa bullerspridningen, vilket gör att bedömningen är att samtliga riktvärden för buller bedöms nås.

Utsläpp av vatten

Vid ansökt produktion förväntas processavloppsvattenflödet bli cirka 150 000 m³, vilket är mer än i nuvarande verksamhet men betydligt mindre än när tidigare slakteri- och styckningsverksamhet bedrevs. Systemet är därmed dimensionerat för omhändertagande av betydligt större spillvattenvolymer. Det interna reningsverket inklusive föregående fettavskiljare är dimensionerat för att klara tillståndsgivna produktionsvolymer. Utsläpp av olika parametrar efter intern rening förväntas bli enligt följande.

Parameter	Ansökt produktion (kg/år)
BOD ₇	45 000
Suspenderad substans	7 000
Fosfor, total	300
Kväve, total	3 000
Fett, total	3 000

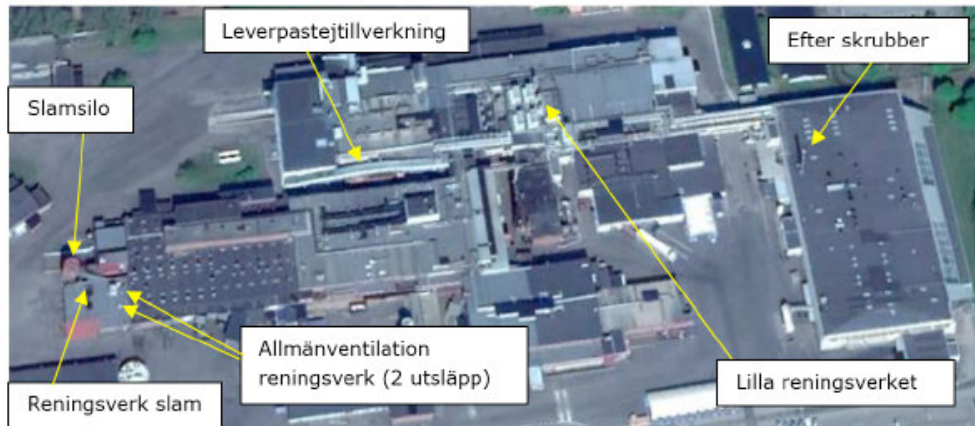
Utsläpp av luktande ämnen

Enligt luktkartläggningen som gjordes 2019 bedöms störst luktsläpp vid ansökt verksamhet komma från stekborden eftersom ansökt produktion innebär en ökad produktion av tillagade produkter, såsom stekning och kokning, jämfört nuläget.

Luft ut från stekning passerar skrubber som reducerar lukt. Hur en förändrad produktion med nya råvaror såsom vegetariskt förändrar luktemissionerna är svårt att förutse, dock bedöms ingen markant ökning av luktemission ske jämfört mot nuläget.

För att minska risken för ökade utsläpp av luktande ämnen kommer skrubberns så kallade screenduk som avskiljer fettpartiklar innan den luktande delströmmen leds vidare till skrubbern att rengöras oftare vid produktionsökningen av stekta produkter. Detta eftersom en ökad produktion riskerar att leda till en tilltagande igensättning av filter och därmed en försämrad reningseffekt.

I nedanstående figur redovisas var på anläggningen som luktsläpp sker vid nuvarande och ansökt verksamhet.

Transporter

Ansökt verksamhet innebär att det till och från anläggningen sker transporter av köttråvara, förbrukningsvaror, färdiga produkter och avfall. Totalt kommer antalet in- och uttransporter uppgå till ca 35 stycken per dag vilket motsvarar 245 transporter i veckan.

Transporterna planeras ske kl. 05.00–00.00 alla dagar i veckan.

Risker

Riskerna med ansökt verksamhet bedöms inte förändras, se avsnittet om risker för befintlig verksamhet ovan.

Verksamheten kommer inte att omfattas av Sevesolagstiftningen.

Det finns inga markföroreningar inom det område som planeras att nyttjas för den ansökta verksamheten.

Övervakning och kontroll av verksamheten

Uppföljning och kontroll av anläggningen sker genom verksamhetssystemet och det kontrollprogram som finns upprättat för verksamheten. Kontrollprogrammet uppdateras löpande och kommer att uppdateras när beslut om tillstånd för verksamheten erhållits. Det uppdaterade kontrollprogrammet kommer att ges in till tillsynsmyndigheten för granskning.

Bästa möjliga teknik

Sökanden omfattas av referensdokumentet för livsmedel-, dryckes- och mjölkproduktion. Den 12 november 2019 beslutade EU-kommissionen om BAT-slutsatser för livsmedel-, dryckes- och mjölkindustrin. BAT-slutsatserna består av 37 slutsatser varav BAT 1–15 gäller för alla verksamheter och övriga är verksamhetsspecifika. Sökande arbetar just nu med att implementera relevanta slutsatser och planerar att färdigställa det arbetet inom en fyraårsperiod. Följande utredningar pågår.

BAT 1	Miljöledningssystem: Intresseanalys och kontrollplan behöver uppdateras.
BAT 2	Miljöledningssystem: Beskrivning av processerna som visar utsläppens ursprung samt av avloppsvatten/avgaser saknas.

- BAT 13 Buller: Rutiner som innehåller åtgärder och tidsfrister saknas. År 2016 genomfördes en bullerutredning på anläggningen. Rutin för kontroll av buller kommer att upprättas.
- BAT 15 Lukt: Bästa tillgängliga teknik för att förhindra eller, när detta inte är praktiskt möjligt, minska luktemissioner. Vid inkomna klagomål utreds händelsen. Luktutredning genomfördes senast 2019. Rutin för kontroll av luktemissioner kommer att upprättas.

Miljökonsekvensbeskrivningens innehåll

Lokaliseringen inklusive planförhållandena

Verksamheten har bedrivits på samma plats sedan 1930-talet. Närmaste bostadsområde ligger cirka 50 meter norr och öster om anläggningen. I östlig riktning ligger en förskola cirka 50 meter från anläggningen och cirka 200 meter från anläggningen i norr ligger en skola. Det finns inga skyddade natur- eller kulturområden i närheten av verksamheten.

Verksamheten ligger inom detaljplanelagt område avsett för industriändamål och omfattas av ett antal olika detaljplaner.

Ansökt verksamhet planeras att bedrivas på samma lokalisering. Anläggningen har funnits under lång tid och är anpassad för den drift som bedrivs och planeras att bedrivas. En alternativ lokalisering är att verksamheten flyttar utanför Sverige, vilket är ogynnsamt för det lokala näringslivet i Skara.

Nollalternativet

Nollalternativet innebär nuvarande maxproduktion i enlighet med tillståndsgiven verksamhet, det vill säga framställning av 110 000 ton slaktvikt, styckning av högst 100 000 ton slaktkroppar och 35 000 ton chark-, färs- och färdigmatsprodukter per år.

Miljökonsekvenser

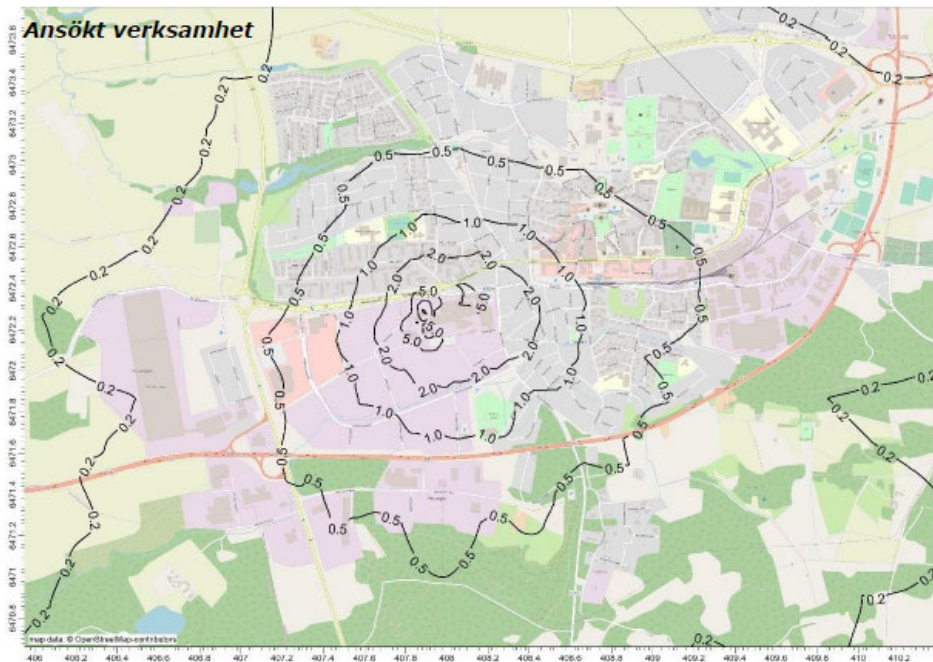
Anläggningens huvudsakliga miljöpåverkan bedöms vara utsläpp av lukt, utsläpp från biogas-/oljepannor, processpillvatten till kommunalt avloppsnät och avloppsreningsverk samt förbrukning av energi, kemikalier och förpackningsmaterial, användning av livsmedelsgaser samt utsläpp från transporter av gods till och från anläggningen. Identifierade risker i verksamheten är framför allt förknippade med användning av ammoniak som köldmedel.

Lukt

Luktemissionerna från verksamheten bedöms minska jämfört mot nollalternativet, eftersom nollalternativet även inkluderar utsläpp av lukt från djurhållning och slaktavfall. Klagomål som har inkommit har till stor del varit kopplade till luktolägenhet från djurstallar.

Luktemissionerna förväntas vara desamma i nuvarande och ansökt verksamhet. (räknat som lukt per tidsenhet). Karaktären på lukten kommer inte att förändras i omgivningen för ansökt verksamhet jämfört med nuläget eftersom det är samma källor till utsläppen. Skillnaden mellan ansökt verksamhet och nuvarande driftsituation är längre produktionstider. Vid maximal ansökt produktionsnivå räknar sökanden med att produktionen sker sju dagar i veckan året runt.

De högsta halterna direkt utanför verksamhetsområdet beräknas till 2–5 le/m³ för båda scenarierna. Områden i nedanstående spridningskarta med koncentrationer lägre än 0,2–0,5 le/m³ kan anses vara i stort sett luktfria.

Figur 4-2 Beräkning av lukt i omgivningen som minutmedelvärde och 99-percentil för maximal ansökt produktionsnivå.

Verksamheten i Skara har funnits vid platsen i många år och eventuell lukt från anläggningen får anses vara ortsvanlig och välkänd för närboende, vilket gör att en något högre lukthalt bedöms accepteras.

Risker

De största riskerna vid anläggningen är kopplade till hantering och förvaring av kylmedel. Sökanden arbetar löpande med kontroll och underhåll av kylanläggningen och flera skyddsåtgärder har vidtagits för att minimera risken för utsläpp av ammoniak till omgivningen. Som en del i verksamhetens riskarbete har också en plan för hantering av släckvatten tagits fram tillsammans med räddningstjänsten. Med hänsyn till vidtagna skyddsåtgärder bedöms risken för olyckor inte bli större jämfört med rådande situation.

Påverkan på miljökvalitetsnormer

Anläggningen ligger inom huvudavrinningsområdet Göta älv och berör två delavrinningsområden, Ovan Dofsan och Flian, som båda mynnar i Vänern. Ekologisk status är otillfredsställande för Ovan Dofsan och måttlig för Flian. Den kemiska statusen för båda vattenförekomsterna betecknas som ”uppnår ej god”. De aktuella vattenförekomsterna är båda påverkade av mänsklig aktivitet men bedöms ha förutsättningar att nå miljökvalitetsnormerna till 2027.

Utsläpp av vatten som avleds direkt till recipient (dagvatten och icke förorenat kylvatten) är begränsad och bedöms inte kunna ge betydande negativ påverkan på kvalitetskraven enligt miljökvalitetsnormerna för ytvatten.

Utsläpp av behandlat avloppsvatten som sker indirekt till recipienten Dofsan via det kommunala reningsverket bedöms inte heller ge signifikant negativ påverkan på kvalitetskraven enligt miljökvalitetsnormerna för ytvatten.

Yttranden i sammanfattning

Länsstyrelsen

Initialt avstyrkte Länsstyrelsen ansökan då de ansåg att den var alltför bristfällig, i första hand avseende riskanalys för ammoniakhantering men även när det gällde släckvattenutredning och framtida översvämningrisker. Efter att sökanden i sitt bemötande kompletterat ansökan i de delar som Länsstyrelsen fann bristfälliga ansåg Länsstyrelsen att ansökan kan tillstyrkas.

Länsstyrelsens har förslagit följande specifika villkor för energianvändningen.

- Bolaget ska senast två år efter att detta tillstånd har vunnit laga kraft ge in en energihushållningsplan till tillsynsmyndigheten. Planen ska baseras på senast genomförd energikartläggning.

Av planen ska framgå vilka åtgärder som – oavsett avskrivningstid – är tekniskt möjliga att genomföra, samt kostnaderna och energibesparingen för dessa. I redovisningen ska ingå kostnadskalkyler omfattande åtminstone total investeringskostnad och återbetalningstid.

Åtgärdsplanen ska därefter revideras fortlöpande och bygga på aktuell energikartläggning. Vart fjärde år, eller med annat intervall som tillsynsmyndigheten bestämmer, ska planen sändas till tillsynsmyndigheten.

- Om oljeeldning kvarstår i verksamhetens pannor ska samtliga nödvändiga åtgärder för utfasning av fossilt bränsle i pannorna, alternativt konvertering till fossilfritt bränsle, identifieras. Dessa åtgärder ska redovisas senast två år efter att tillståndet vunnit laga kraft.

Redovisningen ska innehålla samma kalkyler som anges för energihushållningsplan för tekniskt möjliga åtgärder samt en redovisning av vilka förändringar i luftutsläpp som åtgärderna skulle innebära. Redovisningen kan med fördel inkluderas i energihushållningsplanen. Det är lämpligt att åtgärderna enligt denna punkt identifieras i samband med energikartläggningen så att en helhetssyn tillämpas.

Länsstyrelsen har därutöver angett att fortsatt intern rening av processavloppsvatten bör ske på anläggningen. De anser att regelbunden tömning av fettavskiljaren är avgörande för att avskiljarens funktion ska upprätthållas och att tömningsfrekvensen därför regleras i tillståndet. Vidare föreslås att åtgärder för att klara bullernivåerna under lördagar och söndagar ska vara igång, utvärderade och godkända innan den utökade verksamheten får inledas under dessa dagar. Länsstyrelsen anser också att rutiner för rengöring med mera av luktreningsutrustning (våtskrubber) ska finnas i ett uppdaterat kontrollprogram. Under en provotid ska sökanden också utreda förutsättningarna för en mer ändamålsenlig luftreningsteknik och på sikt klara ett villkor med 90 % luktreduktion.

Risakanalysen för ammoniakanläggningen är väl utförd och beskriver att riskerna inte är oacceptabla, men så pass höga att de faller in inom det så kallade ALARP-området. En kostnads-nyttoanalys kan vara en lämplig metod för att prioritera bland åtgärder, men eftersom risknivån är hög bör kostnader enligt Länsstyrelsens bedömning inte vara ett skäl till att inte minska risken till en lägre nivå, om det inte visas att kostnaderna är helt oproportionerliga i förhållande till effekten. När åtgärder har valts ut bör sökanden redovisa hur konsekvensen och/eller sannolikheten för scenariot har minskats. Om inga åtgärder utförs behöver sökanden redovisa skälen till detta, inklusive en kostnads-nyttobräkning.

Länsstyrelsen finner att det är tillfredsställande att ammoniaktankarna inte förväntas påverkas av skyfall. I översvämningsutredningen redovisas förslag på skyddsåtgärder. Av underlaget framgår dock inte om sökanden avser gå vidare med förslagen, vilket behöver förtydligas.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

MSB anser att de åtgärder som finns presenterade i risakanalysen, och som sökanden åtagit sig att genomföra, är relevanta. Sökanden framför att de är villiga att utreda tekniska åtgärder för att reducera konsekvensen av en olycka, och anser att en sådan utredning kan hanteras tillsammans med tillsynsmyndigheten inom ramen för tillsynen. MSB delar inte den uppfattningen utan anser att utredningen bör ske under en provotid.

Sökandens bemötande av yttrandena

Utsläpp av processavloppsvatten

Fettavskiljarna på anläggningen töms regelbundet enligt schema, en gång per vecka varannan vecka och två gånger per vecka varannan vecka. Det ger totalt sex tömningar på fyra veckor. Om skötsel av fettavskiljarna skulle vara bristfällig skulle det direkt ge problem i det interna reningsverket. Utgående vatten från det interna reningsverket provtas regelbundet för att säkerställa att vattnet inte överstiger de begränsningar som anges i villkoren för verksamheten. Sökanden anser inte att det finns anledning att villkora frekvens för tömning av fettavskiljare eftersom det är vattenkvaliteten i utgående vatten från det interna reningsverket som är av betydelse.

Energianvändning

När sökanden gick igenom åtgärdsförslagen i energikartläggningen tillsammans med Veolia, som då var anläggningsskötare i Skara, konstaterades att punkterna i åtgärdslistan inte gick att genomföra så som de hade formulerats. I stället skapade sökanden en egen åtgärdslista knuten till de förslag som hade framkommit i energikartläggningen.

Under 2021 planeras nästa energikartläggning genomföras och sökanden kommer arbeta för att tydligare redovisa koppling mellan energibesparande åtgärder och investeringsprojekten för att på så sätt tydligare kunna redovisa resultat av energikartläggningen.

Sökanden har inga invändningar till Länsstyrelsens två förslag på specifika villkor om energianvändning.

Buller

Ansökt verksamheten innebär produktion under såväl vardagar som lördagar och söndagar, det vill säga under veckans alla sju dagar. Det betyder att de bullernivåer som uppträder dagtid under vardagar förväntas uppträda på motsvarande sätt under lördagar och söndagar i den planerade verksamheten. Efter genomförd bullerutredning 2016 har sökanden genomfört bullerreducerande åtgärder. För att säkerställa att åtgärderna har gett önskad effekt och att riktvärdet för helg kan innehållas kommer sökanden att genomföra en ny bullerutredning.

Sökanden är införstådd med att verksamheten inte kan tillåtas under lördagar och söndagar förrän det kan visas att föreslagna bullervillkor kan innehållas.

Lukt

Sökanden kommer att uppdatera verksamhetens kontrollprogram efter det att nytt miljötillstånd erhållits. I det uppdaterade kontrollprogrammet kommer rutiner för regelbunden skötsel och underhåll av våtskrubber och förfilter att ingå för att säkerställa att utrustningens effektivitet maximeras.

Ammoniakantering

Sökanden finner ingen anledning att motsätta sig ett utredningsvillkor avseende riskreducerande åtgärder för ammoniakanteringen och föreslår följande utformning:

HKScan ska under en prövotid utreda tekniska riskreducerande åtgärder för skadehändelser som kan inträffa i samband med ammoniakanteringen i verksamheten. En utredning av vilka åtgärd/åtgärder som kan bedömas vara effektiva och skäliga ska göras utifrån ett kostnads-nyttoperspektiv där kostnaden för åtgärden ska vägas mot den nytta riskreduceringen ger. I prövotidsredovisningen ska framgå hur konsekvensen och/eller sannolikheten för scenariot har minskats med föreslagna åtgärder alternativt om inga åtgärder utförs ska redovisas skälen till detta, inklusive en kostnads-nyttoberäkning.

En prövotidsredovisning ska inlämnas till MPD senast 18 månader efter att meddelat tillståndsbeslut för verksamheten vunnit laga kraft.

Översvämningsrisk

Sökanden kommer att undersöka möjligheter att skydda byggnader från att ta skada vid ett klimatanpassat 100-årsregn genom den föreslagna metoden eller likvärdig teknisk lösning. Detta arbete föreslås ske inom ramen för tillsynen av verksamheten.

Motiveringen till Miljöprövningsdelegationens beslut

Kan miljökonsekvensbeskrivningen godkännas?

Sökanden har tagit fram en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (2017:966). Miljöprövningsdelegationen finner att miljökonsekvensbeskrivningen har den omfattning och detaljeringsgrad som krävs för att den ska kunna ligga till grund för den fortsatta miljöbedömningen och för att miljöbedömningen ska kunna slutföras. Därmed kan miljökonsekvensbeskrivningen godkännas enligt 6 kap. 42 § miljöbalken.

Är statusrapporten tillräcklig?

Den verksamhet som ansökan avser är en industriutsläppsverksamhet och då ska ansökan innehålla en statusrapport som beskriver nuläget i mark och grundvatten. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att den statusrapport som ingår i ansökan är tillräckligt omfattande för att uppfylla kraven i 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen (2013:250).

Är verksamheten tillåtlig?

Verksamhetsområdet ligger inom detaljplanelagt område avsett för industriändamål. En mer omfattande verksamhet än den som nu planeras har tidigare bedrivits på platsen. Verksamhetsområdet kommer att minska i utbredning jämfört med tidigare. Den nu aktuella delen av verksamhetsområdet är den östra delen som ligger närmast bostäder, skola och förskola.

Verksamheten hanterar en större mängd ammoniak. Under prövningen har det pekats på riskerna med hanteringen, i händelse av utsläpp både internt inom anläggningen men också då många närboende liksom skola och förskola finns nära verksamhetsområdet och i förhärskande vindriktning. Utifrån handlingarna konstaterar Miljöprövningsdelegationen att även om risken för utsläpp har mycket låg sannolikhet är konsekvenserna långtgående och bedömer att MSB:s bedömning väger tungt i sammanhanget. Delegationen delar MSB:s bedömning att fortsatt arbete med att minska riskerna ska göras under en provotid. Först därefter kan slutliga villkor fastställas.

Som framgår ovan är verksamheten lokaliserad mer eller mindre mitt i Skara tätort. Tidigare har lukt från framför allt slakteriverksamheten orsakat störningar för de närboende. Även om slakteridelen har upphört medför även stekning utsläpp av luktande ämnen och i ansökt verksamhet kommer den typen av lukt att kunna kännas inte bara måndag till fredag utan även på helger året runt. Sökanden har hävdat att eventuell lukt från anläggningen får anses vara ortsvanlig och välkänd för närboende, vilket gör att en något högre lukthalt bedöms accepteras.

Miljöprövningsdelegationen gör bedömningen att anläggningens placering så centralt i tätorten gör det mer eller mindre ofrånkomligt att lukt ibland kommer att kunna kännas från anläggningen. Därmed delar delegationen till viss del sökandens uppfattning att lukt är ortsvanligt. Samtidigt bör alla möjliga åtgärder vidtas för att minska risken för utsläpp av luktande ämnen. Vilka åtgärder som kan vidtas och om rening i skrubber är bästa möjliga teknik för den aktuella anläggningen ska därför också utredas vidare under en provotid innan slutliga villkor fastställs.

Medför verksamheten att miljö kvalitetsnormerna kan följas?

Utsläpp av behandlat avloppsvatten sker indirekt till recipienten Dofsan via det kommunala reningsverket. Kvalitetskraven är god ekologisk status 2027, dels på grund av fysiska hinder som gör att fiskar och andra vattenlevande organismer inte kan vandra i systemet, dels på grund av övergödning.

I sitt yttrande pekar Länsstyrelsen på att de mest relevanta kvalitetsfaktorerna i vattenförekomsten Dofsan (WA21246840) är näringsämnen (totalfosfor) som har dålig status och ammoniak som klassas som måttlig status. Dofsan är samtidigt en relativt liten recipient. Den biologiska kvalitetsfaktorn kiselalger är dessutom klassad som måttlig där artsammansättningen visar på övergödningspåverkan. Det kommunala reningsverket är en av de mer betydelsefulla påverkanskällorna för

dessa kvalitetsfaktorer. Sökandens planerade verksamhet står för 3–4 % av fosforbelastningen och 5–6 % av kvävebelastningen på det kommunala reningsverket, vilket är en mindre men inte helt obetydlig andel. Eftersom slakteriverksamheten upphört kommer det nya tillståndet ge ett betydligt mindre utrymme för utsläpp av näringsämnen till det kommunala reningsverket och den ansökta verksamheten bedöms inte medföra hinder mot att nå miljökvalitetsnormen för ekologisk status utifrån faktorn näringsämnen till 2027.

Är verksamheten förenlig med lagstiftning som gäller parallellt?

Verksamheten omfattas av förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar, eftersom den sammanlagda panneffekten är drygt 10 MW tillförd effekt. Pannorna installerades före 2018 och ska därför betraktas som så kallade 2018-anläggningar. Enligt förordningen (25 §) finns begränsningsvärden för utsläpp till luft. Sökanden är väl medveten om att det krävs åtgärder för att klara begränsningsvärdet för utsläpp av NO_x till den 1 januari 2025, då begränsningsvärdet börjar tillämpas. Samtidigt föreskrivs villkor, se nedan, om utfasning av fossilt bränsle i pannorna, vilket kan medföra andra begränsningsvärden beroende på val av bränsle. Därför väljer Miljöprövningsdelegationen att inte föreskriva några villkor för luftutsläpp från förbränningsanläggningen då förordningens krav bedöms vara tillräckliga.

Sammanfattande bedömning av tillåtligheten

Förutsatt att de föreskrivna villkoren iakttas (mer om dessa nedan) anser Miljöprövningsdelegationen sammanfattningsvis att verksamheten går att förena med målen för miljöbalken, de allmänna hänsynsreglerna och en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna. Därför ska tillstånd ges till verksamheten.

Vilka villkor behövs för tillståndet?

Med anledning av sökandens villkorsförslag, remissinstansernas synpunkter och sökandens bemötande gör Miljöprövningsdelegationen följande överväganden när det gäller villkor för verksamheten. De villkor som är av karaktären standardvillkor och överensstämmer med vad som är brukligt vid den här typen av verksamhet med liknande storlek och omgivning motiveras inte närmare.

Villkor 2 och 3 (Utsläpp av processavloppsvatten)

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att sökanden fortsätter att driva och underhålla det interna reningsverket inklusive de två fettavskiljarna. För några år sedan fanns en diskussion om att eventuellt lägga ner det interna reningsverket då kommunens reningsverk har god kapacitet från tiden då sökandens verksamhet var större och även omfattade slakteri- och styckningsverksamhet, men de planerna har lagts åt sidan inför denna tillståndsprövning.

Sökanden har yrkat på ett riktvärdesliknande villkor för utsläpp av processavloppsvatten. Då riktvärden är utmönstrade ur rättspraxis sedan länge anser Miljöprövningsdelegationen att villkoret ska föreskrivas med begränsningsvärden på numera gängse sätt.

Sökanden har uppgett att flödet till det kommunala avloppsreningsverket kommer att öka till cirka 150 000 m³ per år samt att produktion ska bedrivas sju dagar per vecka året runt. Det ger ett snittflöde på 410 m³ per dygn. Det finns därmed en viss

marginal till det föreskriva flödet på maximalt 600 m³ per dygn. Därtill finns en utjämningsstank att tillgå om flödet vid något enstaka tillfälle skulle bli större.

Processavloppsvattnet från verksamheten innehåller främst kväve, fosfor och organiskt material. Sökandens interna reningsanläggning renar vattnet genom silning, fettavskiljning och kemisk fällning. Härigenom minskas mängden BOD₇ och fett i avloppsvattnet.

Fett och pH är parametrar som kan påverka ledningsnätet. Sökanden har visat att fettavskiljningen fungerar väl. Ett villkor motsvarande vad andra livsmedelsindustrier fått på senare tid ska inte vara några problem att klara. Därmed saknas skäl att reglera tömningsfrekvens på fettavskiljaren såsom Länsstyrelsen förordar.

Däremot är pH-värdet relativt lågt, under 6 verkar inte ovanligt. Vatten med högt eller lågt pH kan orsaka korrosionsskador på ledningar med mera, varför utsläppet ska regleras i enlighet med vad som förordas i Svenskt vattens *Råd vid mottagande av avloppsvatten från industri och annan verksamhet, P95*. Det kan innebära att sökanden behöver pH-justera vattnet.

För övriga parametrar har sökanden föreslagit årsmedelvärden. I detta fall avleds vattnet till ett avloppsreningsverk som har en överkapacitet, då det bland annat dimensionerats för att kunna ta emot vatten från sökandens tidigare slakteriverksamhet. Miljöprövningsdelegationen bedömer därför att årsmedelvärden för framför allt BOD₇ i detta fall kan accepteras. Även avseende BOD₇ har sökanden yrkat på riktvärdesliknande villkor, så även för maxvärden under enskilt dygn. Eftersom villkoret föreskrivs med begränsningsvärde bedömer Miljöprövningsdelegationen att värdet ska sättas något högre än vad sökanden yrkat på.

Villkor 4 och 5 (Energihushållning)

Enligt miljöbalkens hänsynsregler ska alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd hushålla med råvaror och energi. I första hand ska förnybara energikällor användas. De nationella målen för klimat och energieffektivisering, anger att energianvändningen ska vara 50 procent effektivare 2030 jämfört med 2005 och utsläppen av växthusgaser ska vara 63 procent lägre 2030 jämfört med 1990. Det långsiktiga målet är att Sverige senast 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. När målet är noll nettoutsläpp behöver alla aktörer ta ansvar för att minska utsläppen.

Sökanden arbetar löpande och systematiskt med energifrågan och har genomfört flera positiva energibesparingsåtgärder och åtgärder för att minska sin klimatpåverkan. Sökanden omfattas av lagen (2014:266) om energikartläggning i stora företag och ska därmed göra återkommande energikartläggningar vart fjärde år. En ny energikartläggning planeras utföras 2021.

Länsstyrelsen har föreslagit ett villkor om att sökanden ska ta fram en energihushållningsplan som baseras på den senaste utförda energikartläggningen, vilket sökanden accepterat. Miljöprövningsdelegationen omformulerar villkoret något jämfört med Länsstyrelsens förslag men innebörden är densamma. Det är viktigt att planen redogör för alla tekniskt möjliga åtgärder. Kostnadskalkyler omfattande såväl investeringskostnad som återbetalningstid för varje åtgärd ska redovisas. En energikartläggning ska genomföras vart fjärde år på koncernnivå,

varför samma intervall anges för uppdatering av energihushållningsplanen. Tillsynsmyndigheten får medge ett annat intervall om behov finns.

Sökanden har på frågan om konvertering från fossilt bränsle har utretts samt vilka åtgärder som i så fall skulle krävas för att konvertera den ordinarie oljepannan till fossilfritt bränsle gett ett mycket kortfattat svar. Man uppger att man undersöker möjligheten till att använda fossilfritt bränsle i oljepannan. Åtgärder som kan krävas är att byta brännare och upprätta lagringsplats för bränsle. Däremot har inget åtagande gjorts.

Västra Götalandregionen och Länsstyrelsen i Västra Götaland har målet att bli en fossiloberoende region till 2030. Det innebär att utsläppen av växthusgaser ska minska med 80 procent från 1990 års nivå till 2030. Det är därför angeläget att länets alla aktörer bidrar till att minska utsläppen av växthusgaser. Länsstyrelsens förslag om att fasa ut fossilt bränsle till pannorna ska därför föreskrivas som villkor. Sökanden har inte motsatt sig detta. Miljöprövningsdelegationen gör ett tillägg till Länsstyrelsens förslag som medför att åtgärder inte bara ska redovisas utan dessutom genomföras för de fall utredda åtgärder bedöms vara skäligena.

Därutöver anser Miljöprövningsdelegationen att även interna transporter ska omfattas av villkor 5. Sökanden har föreslagit ett villkor om att miljö- och hälsoeffekter från transporter inom anläggningens närområde ska minimeras. Ett sådant villkor är inte särskilt konkret och tämligen svårt att följa upp. Ett krav på att utreda kostnad och återbetalningstid även för konvertering av truckar, lastmaskiner, åkgräsklippare och liknande fordon som används inom verksamhetsområdet kan däremot leda fram till en lista över åtgärder som är skäligena att genomföra även på detta område i syfte att bidra till länets klimatmål.

Redovisningen av utfasning av fossilt bränsle ska innehålla samma kalkyler som anges för energihushållningsplanen ovan, dessutom ska framgå vilka förändringar i luftutsläpp som åtgärderna skulle innebära. Redovisningen om utbyte till fossilfritt bränsle kan med fördel inkluderas i energihushållningsplanen som ska lämnas in inom ett år.

Tillsynsmyndigheten ges även möjlighet att besluta om ytterligare villkor gällande energihushållningsåtgärder och åtgärder för utfasning eller användning av enbart förnybara energikällor.

Villkor 9 (Buller)

Sökandens utredning från 2016 visar att begränsningsvärden för buller överskreds avseende nattvärden. Därefter har åtgärder vidtagits och sökanden bedömer att även nattvärdena nu innehålls men någon utvärdering som visar att åtgärderna haft avsedd effekt har inte presenterats. Den planerade utökningen av verksamheten innebär att verksamhet bedrivs även på lördagar och söndagar. En bullerutredning behöver således redovisas för att säkerställa att vidtagna åtgärder haft sådan effekt att även helgvärdena kan klaras. Miljöprövningsdelegationen gör i likhet med Länsstyrelsen bedömningen att verksamheten inte får bedrivas under lördagar och söndagar enligt detta tillstånd förrän det är visat i en förnyad bullerutredning att samtliga begränsningsvärden i villkor 9 kan innehållas.

Tillsynsmyndigheten ges även möjlighet att besluta om ytterligare villkor gällande åtgärder för att klara begränsningsvärden för buller.

Villkor 10 (Kontrollprogram)

Sökanden har yrkat på ett villkor om kontrollprogram som innefattar en punkt om förstagångsbesiktning. Miljöprövningsdelegationen bedömer att en förstagångsbesiktning inte behöver ingå i villkoret mot bakgrund av den pågående verksamhet som tillståndet omfattar. En periodisk undersökning/besiktning kan utföras inom ramen för egenkontrollen och med utformning som stäms av med tillsynsmyndigheten.

En provotid ska gälla för ammoniakhantering och luktrensning

Utredningsuppdrag U1 (Ammoniakhantering)

Sökanden har presenterat tekniska åtgärder för riskreducering i den framtagna *Riskutredning ammoniakhantering HKScan Skara*. Sökanden förslår att ett närmare utredningsarbete om enskilda åtgärder, dess nytta och kostnader görs inom ramen för den ordinarie tillsynen inom verksamheten. MSB har påtalat att frågan i stället ska prövas och att det bör ske inom ramen för en provotid. Sökanden har godtagit detta och Miljöprövningsdelegationen finner att det är lämpligt att besluta om en provotid inom ramen för detta beslut. Frågorna om riskerna förknippade med ammoniakhantering anser delegationen var högt prioriterade och de behöver utredas skyndsamt mot bakgrund av verksamhetens lokalisering i tätorten. Det befintliga villkoret om ammoniaklarm, som finns med i befintligt tillstånd, ska ingå även i det nya tillståndet.

Utredningsuppdrag U2 (Luktrensning)

När det gäller rening av processluft som härrör från färsfabrikens steklinjer finns en befintlig skrubberanläggning. Det har framkommit i den luktutredning som sökanden låtit utföra att en reningseffekt på cirka 75 % är vad man kan förvänta sig som bäst om den här typen av anläggning sköts och underhålls på ett korrekt sätt. I verksamhetens befintliga villkor är kravet att reningseffekten ska vara minst 70 %.

Mot bakgrund av anläggningens placering centralt i tätorten och att produktionen i steklinjerna kommer att öka samt att utökningen av verksamheten ska ske genom att verksamheten även förläggs till lördagar och söndagar ska en utredning göras av förutsättningar för att minska lukten med minst 90 %. Det innebär sannolikt att andra typer av reningstekniker eller kombinationer av reningstekniker behöver utredas då det kan vara svårt att i en skrubberanläggning klara 90 % reningsgrad. Som alternativ till att uppnå 90 % reningsgrad kan utredningen i stället visa på åtgärder som medför att man kan nå ner till 1–2 luktenheter/m³ luft vid omkringliggande bostäder, räknat som 99-percentil för minutmedelvärden jämfört med dagens 2–5 luktenheter/m³.

Provisoriska föreskrifter under provotiden

När det gäller utredningen om riskreducering för hantering av ammoniak i verksamheten bedömer Miljöprövningsdelegationen att det är lämpligt att villkoret i det befintliga tillståndet med krav på ammoniaklarm får utgöra en provisorisk föreskrift. Sökanden har också yrkat på samma villkor i ansökan.

Mot bakgrund av att utredningen ska visa på möjligheterna att nå högre reningseffekt, anser Miljöprövningsdelegationen att nuvarande villkor ska fortsätta gälla som en provisorisk föreskrift under provotiden i kombination med att skötsel

och övrig service av den befintliga anläggningen ska ske så att funktionen blir så effektiv som möjligt.

Övriga överväganden

Sökanden har yrkat på ett villkor om att åtgärder fortlöpande ska vidtas för att minimera mängden avfall. Motsvarande krav finns i miljöbalkens allmänna hänsynsregler (2 kap. 5 §) och behöver därför inte fastställas i villkor.

Sammanfattande bedömning

Förutsatt att de föreskrivna villkoren iakttas anser Miljöprövningsdelegationen sammanfattningsvis att verksamheten går att förena med målen för miljöbalken, de allmänna hänsynsreglerna och en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna. Därför ska tillstånd ges till verksamheten.

Annat som verksamhetsutövaren har att förhålla sig till

Vad krävs om verksamheten ska ändras?

Om verksamheten ska ändras kan det krävas ett helt nytt tillstånd, ändringstillstånd eller anmälan till tillsynsmyndigheten (se 1 kap. 4 och 11 §§ miljöprövningsförordningen [2013:251]).

Vad krävs om verksamheten tas över av någon annan?

Om verksamheten överläts till någon annan fysisk eller juridisk person ska den nya verksamhetsutövaren snarast möjligt upplysa tillsynsmyndigheten om det (se 32 § förordningen [1998:899] om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd). Om det behövs en säkerhet för att tillståndet ska vara giltigt, måste den nya verksamhetsutövaren ställa en egen säkerhet som Miljöprövningsdelegationen ska godkänna.

Vem har ansvaret om verksamheten skadar miljön?

Om verksamheten medför miljöskador, till exempel föroreningar, eller olägenheter för miljön är det i första hand verksamhetsutövaren som är ansvarig för att avhjälpa skadorna eller olägenheterna. Den som äger eller brukar en fastighet ska genast underrätta tillsynsmyndigheten om det upptäcks en förorening som kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. (Se 2 kap. 8 § och 10 kap. miljöbalken)

Andra bestämmelser gäller parallellt med tillståndet

Detta tillstånd innebär inte att verksamhetsutövaren slipper krav som följer av andra bestämmelser, exempelvis plan- och bygglagen (2010:900). Exempel på andra förordningar och föreskrifter som gäller vid sidan av detta tillstånd är

- förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2018:3) om cisterner med anslutna rörledningar för brandfarliga vätskor.
- lagen (2003:778) om skydd mot olyckor

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län. I beslutet har Anders Hjalmarsson, ordförande, och Marika Lundmark, miljöszakknunig, deltagit. Ärendet har beretts av Stig Karlsson, miljöhandläggare.

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Så här överklagar ni Miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar ni med vanlig post är adressen Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 13 augusti 2021**.

Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna (till exempel Naturvårdsverket, Länsstyrelsen eller kommunens miljönämnd), ska överklagandet dock ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska ni ange

- ert namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut ni överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur ni anser att Miljöprövningsdelegationens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Bilaga

Karta över verksamhetsområdet

Sändlista

Externt

- Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se
- Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se
- Miljö- och byggnadsnämnden i Skara kommun, miljo.bygg@skara.se
- Myndigheten för samhällsbyggnad och beredskap, registrator@msb.se
- Skara Energi AB, kundservice@skaraenergi.se
- Samhällsskydd Mellersta Skaraborg, samhallsskydd@falkoping.se
- Aktförvararen i Skara kommun, skara.kommun@skara.se

Internt inom Miljöprövningsdelegationen och Länsstyrelsen

- Anders Hjalmarsson
- Marika Lundmark
- Stig Karlsson
- Monica Lind
- Katja Almqvist
- Elisabeth Lindqvist Tärneld

Verksamhetsområde
HKScan Sweden AB, Skara

